

EU Design Days 2022

KDY: 10. června 2022

SHRNUTÍ: Zastoupení JMK při EU se zúčastnilo již **desátého ročníku EU Design Days**. Akce je iniciativou sítě ERRIN a jejím cílem je podporovat design a kreativitu jako nástroje pro inovace. Jednalo se o doprovodnou akci festivalu [New European Bauhaus Fest](#). Událost začala několika diskusními panely a pokračovala samostatnými workshopy, kde se řečníci a účastníci rozdělili do skupin, aby bylo možné vytvořit interaktivnější a poutavější prostředí. **Jeden z workshopů nesoucí název Za domem: různé cesty k dosažení udržitelnosti byl veden Ondřejem Kocem z jihomoravské společnosti [CEMENTUM](#)**, který se společně s účastníky zamýšlel nad otázkami, jak může používání nových a druhotných surovin a inovativních stavebních metod podpořit přechod k udržitelnějšímu stavebnímu sektoru? Či zda budeme schopni mít energeticky účinnější budovy s nízkými emisemi uhlíku?

I. Nové modely politiky a řízení

Sonia Palomo, [Málaga TechPark](#) a **Juan Manuel Rosaura Valenzuela**, [Endesa](#), Španělsko

- Projekt eCityMálaga je veřejno-soukromá iniciativa kolaborativní ekonomiky, která bude vyvinuta v TechParku v Malaze
- Cílem je vytvořit urbánní měřítko pro udržitelnost a cirkulaci aplikované na energii, dopravu, budovy a zdroje
- Park zahrnuje 630 společností s celkem 22 tis. zaměstnanci
- eCityMálaga je zároveň součástí několika sítí: [IASP](#), [APTE](#), [ERRIN](#)
- Projekt by se rád stal cirkulárním „městem“ do roku 2027
- Spolupráce mezi aktéry projektu je naprosto klíčová
- Je zde celkem 7 pracovních skupin: nejdůležitější je skupina pro cirkulární ekonomii (do té spadají podskupiny pro dopravu, energetiku ad.)
Vv září začne „akademie cirkulární ekonomie“, kde se aktéři budou vzdělávat o konceptu oběhového hospodářství a rovněž budou sdílet své zkušenosti
- Projekt má několik základních cílů, mimo jiné zaměřením se na mobilitu či minimum emisí

Aino Vepsäläinen, LAB University of Applied Sciences, Finsko

- Při navrhování udržitelných změn společně se zúčastněnými stranami a občany se zaměřujeme na 4 základní oblast: zdraví, udržitelnost, inovace, design

- Design je přidanou hodnotou pro společnosti a místní úřady
- Jedním z konkrétních příkladů je projekt [Askel](#), který představuje více udržitelný život pro občany města a zaměřuje se tak na spolurozvoj služeb pro udržitelný život
- V rámci tohoto projektu zpočátku probíhaly workshopy s občany a následně se použil koncept „cestovních map“ díky kterému se město dostalo k daným cílům
- Došlo se k závěru, že zapojení uživatelů, občanů a společností je tou správnou cestou ke změně

Piotr Swiatek, Cardiff Met University, Spojené království

- *Jsou politiky a struktury řízení ošklivé a jak je udělat krásnější?*
- V současnosti se rozvíjí pozice „politického designéra“ (policy designer)
- Design politiky je totiž první fází, kterou je třeba provést při vytváření nové politiky (pokud požadujeme přístup ke změně nebo nové řešení)
- Vyskytuje se několik nových problémů, které je třeba vyřešit a instituce na to nestačí svými znalostmi a kapacitami, proto se rozhodnou zaměstnat politického designéra
- Zásadní otázkou nejen v rámci EU je, *jak zapojit občany do rozhodování o politice, když nevěří svým vládám?*
- Lidé si myslí, že nejsou schopni diskutovat své myšlenky s politickými lidry
- Problémem je fakt, že vládní instituce se nezměnily od dob, kdy byly ustanoveny
- O změně mluvíme dlouhou dobu, ale žádnou prakticky neděláme
- Problematikou se zabývá několik publikací např. [Making Democracy Work](#) (2021, DEMOS) a požádají se různé semináře a konference o tématu viz [Designing for new forms of Governance](#) (2022, International Research Society for Public Management)

Nick Stübe, [Berlin partner for Business and Technology](#), Německo

- Cílem konceptu je udržitelná změna v Berlíně
- Řeší se rovněž problematika nedostatku designérů a velké poptávky po nich
- Design musí být lépe implementován, je třeba si uvědomit, že se jedná o mezisektorovou záležitost
- Mezi studiem výzkumem designu a designovým průmyslem je velká mezera a neprobíhá zde dobrá spolupráce
- V kreativním průmyslu v Berlíně je zapojeno na 46 tisíc společností a aktérů s více než 200 tisíci zaměstnanci
- Design se tak postupně otevírá od produktů směrem ke změně nastavení systému

II. Produkty

José Vicente, University of Évora, Portugalsko

- Stále jsme daleko od cirkulárního systému a přírodě se spíše vzdalujeme
- Měli bychom se dívat na kulturu materiálů a pozorovat ji
- Každý z nás by se měl zamyslet nad tím, jestli nové věci potřebujeme, jelikož i nedostatky starých věcí, které přichází s časem, jsou pěkné
- Lidové produkty proto chápeme jako modely pro cirkulární a udržitelný design
- Inspirujeme se předky a snažíme se veřejnosti představit fakt, že ne vždy je to nejnovější zároveň to nejlepší

Ondřej Koc, [CEMENTUM](#), Česká republika

- Cementum pracuje s udržitelným betonem bez přírodního kameniva
- Proto tak společnost může představit konkrétní produkty z odpadu z demolic budov, čímž se přispívá ke snižování CO2 emisí
- Jiné společnosti by musely zaplatit spoustu peněz za oddělení materiálů, které se smíchají po demolici budov
- Cementum s tímto materiálem pracuje, čímž se ušetří za tuto separaci
- Následně směs využívá při vyrábění dárkových předmětů, laviček či odpadkových košů ve veřejném prostranství či při 3D tisku
- V plánu je zaměřit se na stavby a využít materiál z demolic při větších projektech

Dirk Pieper, CAE-Forum paprffloor, Německo

- [Paprffloor](#) je start-up, který započal před 5 lety
- Jedná se o odolný podlahový materiál, který je ohni vzdorný
- Koberce se nyní využívají na výstavách, konferencích ad.
- Byl proveden test v nákupním centru, kdy podlaha vydržela přes 10 dní (v rámci panelové výstavy v prostorách obchodního domu)
- Lidé si neuvědomují, jak udržitelné jsou materiály, které vidí např. na výstavách
- Takto použitý papír se totiž může recyklovat a používat znovu

Riccardo Pinotti, Eurac Research, Itálie

- Cílem [4rinEU](#) je dát novou podobu (fasádu) budovám, prostřednictvím několika panelů

- Panely jsou ze znovu použitých materiálů
- Projekt 4RinEU tak poskytuje nové nástroje a strategie pro podporu rozsáhlé renovace stávajících budov, podporuje využívání obnovitelných energií a nabízí spolehlivé obchodní modely na podporu jejich aplikací
- Využívají se robustní technologie pro snížení čisté spotřeby primární energie, což umožňuje snížení nákladů životního cyklu po dobu 30 let
- Spolehlivé obchodní modely pak zvyšují úroveň důvěry investorů do hlubokých renovací a zvýšit míru transformace fondu budov v EU

III. Zapojení univerzit

Julia Jacoby, Oslo Metropolitan University, Norsko

- Veškeré programy a katedry na univerzitě podporují všechny cíle udržitelného rozvoje a zajímají se o udržitelnost
- Navíc vznikl nový doktorský program: inovace pro udržitelnost (Innovation for Sustainability)
- Klíčová je pro univerzitu evropská spolupráce – v rámci [Craft Hub](#), nebo při programu „[Coop 2](#)“

Anne-Mette Hjalager, University of Southern Denmark, Dánsko

- Snažíme se změnit přístup konzumentů
- Důležité je porozumět vztahu mezi producenty a konzumenty
- Ve městě (Odense) bylo několik prázdných obchodů, proto byly předělány s designovými prvky, což zákazníky přilákalo – vše proběhlo díky studentům designové školy
- Studenti se tak mohou zapojit jako koproducenti udržitelných módních akcí a souvisejících digitálních řešení – teorii tak díky různým projektům využijí ihned v praxi
- Univerzita tak zastává určitou transformační roli